

Boekbesprekingen

VOISIN C. 1991. *The Herons of Europe*. Poyser, London. 364 p. ISBN 0.85661.063.1. Prijs £ 22,50.

Voor een uitgever van vogelboeken moet het een genoegen zijn een zodanige professionele belangstelling te ondervinden dat men het zich kan permitteren om een serie met ten minste vier uitgaven per jaar uit te breiden. Bij Poyser durft men dit aan. En hetgeen nog op het programma staat, is al even indrukwekkend. *British best* doet in Engelse ornithologische kringen nog veel opgang. Poyser ziet echter wel in dat ook buiten Engeland veel waardevol onderzoek wordt verricht. In toenemende mate is men bij Poyser bereid om de resultaten van dergelijk onderzoek te publiceren.

Claire Voisin is een Française. Getuige haar vele publikaties in met name Frankrijk wordt ze gefascineerd door reigers. Veel eigen en door anderen in Frankrijk verricht onderzoek vinden we in het boek terug, zonder dat daarbij aan buiten Frankrijk verricht onderzoek wordt voorbijgegaan. De 16 pagina's tellende bibliografie geeft aan hoeveel studie aan reigers is verricht. Jan Strijbos' *De Blauwe Reiger* ontbreekt daarbij niet.

Bij een vogelgroep die al zoveel aandacht kreeg, valt het niet mee met veel adembenemend nieuws te komen. Van de beproefde Poyserformule wordt niet afgeweken. Na algemene hoofdstukken waarin classificatie, gedrag, broedbiologie, biotoop, voedsel en foerageren worden doorgenomen, komen de zeven in Europa broedende reigersoorten aan bod. De bespreking is in het algemeen grondig. Wel moet worden opgemerkt dat het ontbreken van verspreidingskaartjes in een dergelijk boek enigszins verbaast. Bij de opgaves omtrent de omvang van broedpopulaties valt op dat nogal wat gegevens achterhaald zijn. Voor de Nederlandse populatie van het Woudaapje wordt de uit 1968 daterende publikatie van Braaksma aangehaald en over de ontmoedigende achteruitgang van de Purperreiger in Nederland wordt met geen woord gerept. Onvermeld blijft de in Europees verband toch interessante sprong die de Grote Zilverreiger naar Nederland maakte. En onbesproken blijft ook het steeds noordelijker langs de Atlantische kust overwinteren van Kleine Zilverreigers.

Niettemin is *Herons* een geslaagd boek, waaraan de gedragstekeningen van P. L. Suiro en de soortafbeeldingen van Gunnar Brusewitz, in zwartwit en kleur, naar behoren bijdragen. Het slothoofdstuk over de bescherming van reigers in Europa laat zien dat er nog steeds veel mis is. Alleen al op Malta worden jaarlijks naar schatting 4000-6300 reigers tijdens de trek gedood. — *Gerard L. Ouweneel*

BROOKE M. & BIRKHEAD T. 1991. *The Cambridge Encyclopedia of Ornithology*. Cambridge University Press. Cambridge. 362 p. ISBN 0.521.36205.9. Prijs £24,95.

De afbeelding op de omslag, een detailfoto van de kop van een Reuzentoeaan, doet vermoeden dat we hier weer te maken hebben met een salontafelboek van een praatje bij een plaatje. De vlag dekt hier evenwel de lading niet, want deze encyclopedie bevat een samenvatting van de

meest recente onderzoeksresultaten beschreven door bekende ornithologen. Een boek als dit zal in het Nederlands nooit verschijnen, zelfs niet als vertaling. Daarvoor is de markt te beperkt. Nederlandse vogelaars zijn dat wel gewend. Het Engels dat in deze encyclopedie wordt gebruikt, maakt dit boek echter niet steeds gemakkelijk toegankelijk. Zelfs in de recensies van dit boek in Engeland werd gewezen op de tegenstelling tussen de opzinningszin van de inleiding *The aim of this encyclopedia is to stimulate interest in ornithology, the study of birds* en de vele in de tekst gebruikte wetenschappelijke termen. Van de vogelaar die zich aan de hand van deze encyclopedie in de materie wil verdiepen, wordt dan ook wel doorzettingsvermogen gevraagd.

In dit boek komt bijzonder veel aan de orde, variërend van evolutie, aanpassingsvermogen en voorkomen tot gedrag, trek en de complexe relatie tussen vogels en de mens. Hierbij wordt steeds, ondanks het wetenschappelijke taalgebruik, de stof uitgewogen en logisch gerangschikt gepresenteerd. Veel tabellen, diagrammen en een keur aan foto's ondersteunen de tekst, waarbij echter nogal wat afbeeldingen (te) klein zijn afgedrukt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de blijkbaar inmiddels internationaal befaamde foto van Jos Korenromp met gezamenlijk overnachtende Boomkruipers die het hoofdstuk *Regulation of body temperature* opluistert. Een andere keer, zoals op pagina 150 rechtsonder, moet men wel van goeden huize komen om te ontdekken wat zich op het plaatje afspeelt.

In het hoofdstuk *Migration and Navigation*, verzorgd door P. R. Evans en R. R. Baker, vinden we de laatste theorieën op het gebied van vogelnavigatie. I. Newton nam het fascinerende hoofdstuk *Bird Populations* voor zijn rekening, waarbij onder andere de factoren die populaties beïnvloeden de revue passeren. De lijst van medewerkers verder nalopend zien we dat vrijwel allen uit de Angelsaksische landen komen hetgeen, zonder trouwens hinderlijk te zijn, qua fotokeuze en geselecteerd referentiemateriaal wel aan de encyclopedie te merken is.

Hoe dan ook, de bezitter van de *The Cambridge Encyclopedia of Ornithology* heeft een naslagwerk in de kast staan dat er zijn mag en dat voor een bedrag van minder dan honderd gulden. Gelet op het gebodene is dat niet duur. — *Gerard L. Ouweneel*

Verder binnengekomen in de NOU-bibliotheek

BOCCA M. & MAFFEI G. 1988. L'avifauna della zona umida di Quart-St. Marcel (Valle d'Aosta). Vol 6-N.2 p541-583. Boll. Mus. reg. Sci. nat. Torino. ISSN 0392.758x.

BOCCA M. & GRIMOD I. 1989. Note sulla gestione venatoria in Valle d'Aosta. St Pierre 1989.

FREDERICK P. C., MORALES L. G., SPAANS A. L. & LUTHIN C. S. (Eds.) 1990. The Scarlet Ibis (*Eudocimus ruber*): Status, Conservation and Re-

- cent Research. International Waterfowl and Wetlands Research Bureau (IWRB), Slimbridge, United Kingdom. 194 p.
- GLUTZ VON BLOTZHEIM URS. N. & BAUER K. M. 1988. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 11, Teil 1; Turdidae. Aula Verlag, Wiesbaden. 727 p. ISBN 3.89104.020.2.
Band 11, Teil 2; Turdidae. 499 p. ISBN 3.89104.486.0.
- HOWARD R. & MOORE A. 1991. A complete checklist of the birds of the World. Academic Press, London. 622 p. ISBN 0.12.356910.9.
- IL'ICEV V.D. 1990. Handbuch der Vögel der Sowjetunion. Vertaald in Duits, oorspronkelijke titel: Ptizy SSSR. Band 6, Teil 1; Charadriiformes. A. Ziemsen Verlag, Wittenberg Lutherstadt. 367 p. ISBN 3.7403.0029.9.
- HOLMES D. & NASH S. 1991. The Birds of Sumatra and Kalimantan. Oxford University Press/OUP, East Asia. 83 p. ISBN 0.19.588971.
- HÖLZINGER J. 1987. Die Vögel Baden-Württembergs. Band 7; Bibliographie, Teil 1; Bibliographie der deutschsprachigen ornithologischen Periodika in Mitteleuropa. Fortlaufende ornithologische Sammelwerke. Eigenständige ornithologische Veröffentlichungen in fortlaufenden Sammelwerken. 386 p.
Band 4; Folienkarten. ISBN 3.88251.044.7
- KEAR J. 1990. Man and Wildfowl. Poyser, London. 288 p. ISBN 0.85661.055.0.
- LASKE V., NOTTMEYER-LINDEN K. & CONRADS K. 1991. Die Vögel Bielefelds. Graphische Betrieb Ernst Gieseck GmbH 366p. ISBN 3.928232.01.0.
- LOTZ A. R. 1989. Birding around the year: when to find birds in North America. J. Wiley and sons, New York. 240 p. ISBN 0.471.62076.9.
- MORRISON M. L., RALPH C. J., VERNER J. & JEHL J. R. 1990. Avian foraging: theory, methodology, and applications, studies in Avian Biology. ISBN 0.935868.47x.
- NAROSKY T. & YZURIETA D. 1989. Birds of Argentina and Uruguay, a field guide. Vazquez mazzini editores. 337 p. ISBN 950.99063.3.6.
- NELSON B. 1986. Living with seabirds. Edinburgh University Press. 253p. ISBN 0.85224.523.8
- RHIJN, J. G. VAN 1991. The Ruff. Poyser, London. 209 p. ISBN 0.85661.062.3.
- ROWLEY I. 1990 Behaviour Ecology of the Galah (*Elophus roseicapillus*) in the wheatbelt of western Australia. Surrey Beatty and Sons Pty Limited. 188 p. ISBN 0.949324.27.2.
- SCOTTER, G. W., ULRICH T. J. & JONES E. T. 1990. Birds of the Canadian Rockies. Western Producer Prairie Books Saskatoon. 170p. ISBN 0.88833.305.6.
- SEALY S. G. (ed.) 1990. Auks at sea. Proceedings of an International Symposium of the Pacific Seabird Group, Studies in Avian biology No.14. Cooper Ornithological Society. 180p. ISBN 0.935868.49.6.
- VRIES J. DE 1990. De 1000 Zilvers van Schier, de Zilvermeeuw geobserveerd. Uitgeverij Eisma B.V., Leeuwarden. 87 p. ISBN 90.9003835.3.
- WARHAM J. 1990. The Petrels, their ecology and breeding systems. Academic Press. ISBN 0.12.735420.4.
- Zoological Record, Aves. July 1989 – June 1990. Vol 126 section 18. BIOSIS. 1823 p.